

De juridische economie fnuikt de reële economie

Hugo Sebreghs, Floris Sebrechts en Joris Geens | GSJ advocaten

Het steeds zwaarder doorwegen van besluitvormingsparticipatie en privaat belang leidt tot *verjuridisering* van de stedenbouw. Dat is een zorgbarende ontwikkeling.

In onze maatschappij moeten rechters streven naar een behoorlijke rechtspraak - binnen een redelijke termijn en tegen aanvaardbare maatschappelijke kosten. In de wetgeving rond ruimtelijke ordening worden de spanningsvelden die deze ambities oproepen zeer concreet. Zo wensen we een snelle, rechtszekerheid biedende besluitvorming, maar ook een besluitvorming die voldragen is dankzij voldoende besluitvormingsparticipatie. De vergunningaanvrager wil snel over een definitieve, uitvoerbare vergunning beschikken, maar de andere rechtsonderhorigen (adviesinstanties, andere overheden, particulieren...) willen deelnemen aan de besluitvorming en waar nodig hun belangen kunnen verdedigen in het kader van de rechtsbescherming. Een ander spanningsveld betreft de afweging tussen het algemeen en het privaat belang, waarbij het onze ervaring is dat er steeds meer aandacht en ruimte besteed wordt aan het privaat belang. Het steeds zwaarder doorwegen van besluitvormingsparticipatie en privaat belang leidt tot *verjuridisering* van de stedenbouw. Die is de laatste jaren immens toegenomen en dat baart ons grote zorgen. We proberen de oorzaken en de verschillende aspecten van deze ontwikkeling in kaart te brengen.

Uitdijende wetgeving

De overheid komt vaak met hopeloos ingewikkelde en veel te gedetailleerde normen – op zoek naar ‘ad hoc’ oplossingen of om de hoger vermelde besluitvormingsparticipatie vorm te geven. De rechtspractici, de rechtbanken, de hoven en administratieve rechtscolleges moeten die wetgeving toepassen, maar als de concrete rechtspraak faalt in haar organisatie of gewoon achterop geraakt, zijn velen geneigd hun kans bij twee of meer instanties tegelijkertijd te wagen. Daardoor doen diverse instanties soms tegenstrijdige uitspraken, of verschuilt de ene zich achter de andere. De aandacht voor een snelle, rechtszekere besluitvorming is dan ver weg, het evenwicht zoek.

Uiteraard is het voeren van juridische procedures een recht. Maar die procedures worden steeds complexer, zodat de specialisatie alsmaar toeneemt. Er ontstaan nichekantoren met juristen die zich louter toelleggen op ruimtelijke ordening en stedenbouw, en zich intern nog verder opsplitsen in deelspecialisaties. Die weg is overigens aangelegd door de decreetgever: de stedenbouwwet van 1962 telde ➔

